

kunne have faaet samme Samqvem med fremmede Lande og deres Undersaatter som Rigets øvrige Provindser. Men man gif ikke den Vej, og hvorfor? Fordi det vilde have været umuligt, at Island kunde have baaret en saadan Ordning af Tingene. Island vilde ikke kunne have baaret Toldsatser som dem, der gjaldt hernelde (Kirck: Nei!); Landet vilde have været ødelagt paa den Maade. Men da man paa den anden Side dog ikke vilde have et Biland sammenknyttet med Hovedlandet paa en saadan Maade, at Hovedlandet skulde udrede samtlige Administrationsomkostninger, samtlige Udgifter ved Landet, uden at have nogensomhelst Erstatning derfor, saa ordnede man det derhen, at Hovedlandet dog væsentligt kom til at deeltage i Handelen; samtlige islandske Beboere fik samme Rettigheder som Rigets øvrige Provindser, og jeg tør sige, at netop denne Ordning har været til største Fordeel for Landets Udvikling. At man nu forlanger en yderligere Frihed, finder jeg ganske naturligt. Regjeringen er gaaet ind derpaa. Jeg troer imidlertid, at Regjeringen maaskee selv i de Motiver, der ledsagede Lovudkastet, har udtalt sig noget uforligt, idet deri er anerkjendt, at Island har et retfærdigt Krav paa Frihandel med fremmede Nationer. Jeg har tidligere berørt, at det retfærdige Krav først da vilde fremstaae, naar de samme Toldsatser kunde overføres paa Island, som ere gjældende her; saa vilde Islanderne være behandlede fuldkomment som Rigets øvrige Undersaatter, saa var et virkelig retfærdigt Forhold indtraadt; men det er for enhver Kyndig aabenbart, at en saadan Ordning vilde være til den største Skade for Landet.

Naar den ærede Interpellant i Indledningen af sit Foredrag har udviklet, hvorledes denne Sag er blevet forsinket utilbørligt, saa klagede han blandt Andet ogsaa over, at den i sidste Sæssion blev fremlagt her men ikke fremmet. Jeg kunde maaskee lade denne Sag uberørt; men, da jeg havde nogen Andeel i, at Sagen blev afvist, idet jeg talte imod dens Fremme, kan jeg dog ikke undlade ogsaa at omtale dette Punkt med et Par Ord. Det er mig ubekjendt, om det Udvalg, som tidligere har havt Sagen under Forhandling, skulde

være kommet saa vidt, at Sagen hurtigt kunde fremmes. Saaledes som Sagen stiller sig for mig, troer jeg, at der er saa mange Punkter at overveie i Sagens egen og i Islandernes Interesse, at det virkelig ikke gaaer an at afsjage den; men den ærede Interpellant gjorde det egentlig overflødigt for mig at udtale mig videre derom, idet han sagde, at den eneste Grund, Thinget havde til at afvise Sagen, var, at det lod sig ikke gjøre at faae den fremmet i den daværende Sæssion. Jeg er overbevist om, at det var umuligt i den korte Tid, i hvilken Rigsdagen sidst var samlet, at faae Sagen fremmet, og derfor har jeg ingen Skrupler over, at den blev afvist. Senere er Sagen rigtignok indtraadt i et andet Stadium. Jeg er selv af den høitagtede Indenrigsminister opfordret til at indtræde i den Commission, som skulde tage Sagen under Behandling. Nu har jeg vel hørt, at den ærede Interpellant antager, at enhver Commission er stabil, og at enhver Commission kun vil bidrage til at skaffe nye Byrder til det Bogmandslæs, som man allerede har i Sagen (Kirck: Ja!), og at den vil lægge Sagen paa Hylden blandt andre støvede Sager. Det er Uttringer, som den ærede Interpellant har fremført, og jeg synes, at jeg deri har en passende Anledning til fra min Side at sige lige saa bestemt, at denne Commission ikke er stabil, og hverken hidtil har eller fremdeles agter at lægge Sagen paa Hylden blandt de øvrige støvede Sager, men at det paa den anden Side vilde være aldeles umuligt at fremme Sagen saa hurtigt, at den skulde kunne have afgivet sin Betænkning saaledes, at den høitagtede Indenrigsminister skulde kunne have fremlagt Sagen, — dersom iøvrigt Ministeriet vil oppebie vor Betænkning, — inden den peremptorisk korte Frist, som den ærede Interpellant, vistnok uden Kjendskab til Commissionens Arbejder, har sat.

Formanden: Idet jeg nu skal give Ordet til den ærede 8de Landsthingsmand for anden Kreds (B. Christensen), maa jeg dog bringe i Erindring, at man ikke sjermer sig for meget fra hvad der er Interpellationens Dilemma, nemlig at faae Svar paa det, som Forespørgselen indeholder.